

29.2.2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle Kansaneläkelaitoksesta annetun lain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt valtiovarainministeriöltä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi Kansaneläkelaitoksesta annetun lain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta. Esityksen mukaan tarkoituksena on ”toteuttaa pääministeri Orpoon hallitusohjelman kirjaus Kansaneläkelaitoksesta annetun lain muuttamisesta Kansaneläkelaitoksen hallinnon osalta parlamentaarisen työryhmän ehdotusten pohjalta ja lisäksi siten, että Kansaneläkelaitoksen palveluita voidaan tarjota yhteiskunnan muiden toimijoiden käyttöön turvallisuuden ja huoltovarmuuden parantamiseksi.”

Valtiovarainministeriön lausunto

Sosiaali- ja terveysministeriö asetti vuonna 2021 parlamentaarisen työryhmän selvittämään Kansaneläkelaitosta koskevia lainsäädännön muutostarpeita. Työryhmä esitti loppuraportissaan yksimielisesti useita Kansaneläkelaitoksen hallintoa koskevia muutoksia.

Valtiovarainministeriö kiinnittää huomiota siihen, että nyt lausunnolla olevasta luonnoksesta puuttuu työryhmän valmisteleva muutosehdotus, jonka mukaan Valtiontalouden tarkastusvirastolle (VTV) annettaisiin oikeus suorittaa Kansaneläkelaitokseen kohdistuvaa ulkoista ja riippumatonta tarkastusta. Muutos edellyttäisi Valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain (676/2000) 1 §:n 2 momentin muuttamista.

Kansaneläkelaitoksen toimeenpanema sosiaaliturvan kokonaisuus on julkisen talouden ja valtiontalouden näkökulmasta varsin merkittävä. Puuttuva muutos onkin Valtiovarainministeriön näkemyksen mukaan luonteeltaan asiallisesti olennainen, ja sen sisällyttämistä esitykseen tulisi vielä selvittää.

Tarkastusoikeuteen liittyvää muutosta on perusteltu mm. sillä, että VTV:n suorittama tuloksellisuustarkastus täydentäisi ja parantaisi tiedonsaantia, tukisi eduskunnan budjettivaltaa sekä edistäisi toimintatapojen ja lainsäädännön kehittämistä. Kansaneläkelaitos on itsenäinen julkisoikeudellinen laitos, jonka hallintoa

ja toimintaa valvovat eduskunnan valitsemat valtuutetut. Valtuutetut laativat vuosittain eduskunnalle annettavan toimintakertomuksen. Kansaneläkelaitoksen tu-
loksellisuuden kohdistuvaa, riippumatonta ulkoista tarkastusta ei tällä hetkellä
tehdä.

Valtiosihteeri

kansliapäällikkönä

Juha Majanen

Osastopäällikkö,

budjettipäällikkö

Mika Niemelä

VN/9256/2023-VM-8

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: